

Треба да знаеш

Електричниот потенцијал V е еднаков на извршената работа при внесување на електричен полнеж во некоја точка на електричното поле, т.е.

$$V = \frac{A}{q},$$

каде што A е извршена работа, а q е количество електричество.

Мерна единица за потенцијал е волт (V) и $1\text{V} = \frac{1\text{J}}{1\text{C}}$.

Под електричен напон U подразбираме разлика на потенцијали, т.е.

$$U = V_2 - V_1.$$

Мерна единица за напон е волт (V).

Други мерни единици за електричен потенцијал или напон се:

$$1\text{kV} = 1000\text{V},$$

$$1\text{mV} = \frac{1}{1000}\text{V},$$

$$1\text{MV} = 1000000\text{V},$$

$$1\mu\text{V} = \frac{1}{1000000}\text{V}.$$

$$1\text{GV} = 1000000000\text{V},$$

Силата со којашто дејствува електричното поле се пресметува со формулата

$$F = E \cdot q,$$

каде што E е јачина на електричното поле, а q е количество електричество.

Од формулата $A = U \cdot q$ следува дека напонот е $U = \frac{A}{q}$

$$U = \frac{A}{q}.$$

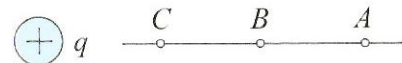
Наместо A , често се користи E_p (електростатичка потенцијална енергија, па $U = \frac{E_p}{q}$.

13. На тело со количество електричество од 2 C електричното поле дејствува со сила од 4,2 N. Одреди ја јачината на електричното поле.

14. Во електрично поле со јачина $0,5 \frac{\text{N}}{\text{C}}$ се наоѓа тело наелектризирано со $3\mu\text{C}$ количество електричество. Одреди ја силата на електричното поле. Што ќе се промени кај силата на електричното поле ако телото е наелектризирано со $-3\mu\text{C}$ количество електричество?

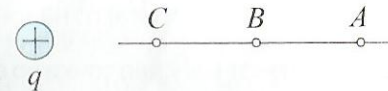
15. Електрично поле со јачина од $0,6 \frac{\text{N}}{\text{C}}$ дејствува со сила од 1,8 N на едно наелектризирано тело. Со колкаво количество електричество е наелектризирано телото?

16. Тело со позитивно количество електричество се поместува од точката A во точката B (види цртеж). Кои сили се совладуваат при тоа поместување?

17. Наелектризирано тело се поместува по правата p од точката A во точката C (претходниот цртеж), така што $AB = BC$. Дали извршената работа од A до B е еднаква со извршената работа од B до C ?

18. Негативно наелектризирано тело може да се наоѓа во секоја од точките A , B и C на позитивно електрично поле (види цртеж). Во која точка неговата електростатичка потенцијална енергија е најмала, а во која е најголема, во однос на телото чие количество електричество е $+q$?

19. Три наелектризирани топчиња се распоредени како на цртежот. Првото топче дејствува со сила од 0,15 N на второто, а третото топче дејствува

со сила од 0,05 N на второто. Одреди ја јачината на електричното поле во околината на второто топче, ако тоа е наелектризирано со количество електричество од $5\mu\text{C}$.

20. Точкасто количество електричество q_1 се поместува меѓу точките A и B што припаѓаат на сферата во чијшто центар се наоѓа извор на електрично поле со точкасто количество електричество q (види цртеж). Дали при ова поместување се врши работа?

